

ADVIES VIZIER 2030
DOELSTELLINGENKADER VLAANDEREN

Advies 2018-09 / 26.03.2018

INHOUD

1	Situering	3
2	Beknopte inhoud.....	3
3	Bespreking.....	4
3.1	Algemeen	4
3.2	Langetermijnbeleidsplannen	4
3.3	Wonen	5
3.4	Impact	5
3.5	Monitoring	6

1 SITUERING

Op 9 maart 2018 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan Vizioer 2030, een doelstellingenkader voor Vlaanderen te realiseren tegen 2030. Dit doelstellingenkader haakt in op de VN-resolutie om een meer duurzame ontwikkeling te realiseren (2030-ADO). Via 17 globale duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen ('Sustainable Development Goals' - SDG's) dient deze ambitie mondiaal vorm te krijgen. De diverse lidstaten worden opgeroepen de SDG's te vertalen naar eigen doelstellingen en deze te implementeren in hun beleid. Over het ontwerp Vizioer 2030 werden de strategische adviesraden om advies gevraagd. De Vlaamse Woonraad heeft voorliggend advies goedgekeurd op 26 maart 2018 en het advies bezorgd aan de bevoegde minister.

2 BEKNOPTE INHOUD

Er wordt aangehaald dat de agenda voor duurzame ontwikkeling een transformatieve agenda inhoudt. De vooropgestelde globale duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen (SDG'S) moeten verandering bewerkstelligen en beogen een duurzame ontwikkeling met evenwicht tussen de economische, sociale en ecologische dimensie. De SDG's vormen een geïntegreerd, ondeelbaar en universeel actieplan voor vrede, mensen, planeet, welvaart en partnerschap (5 P's). Hierbij wordt het '*Leaving no-one behind*' als belangrijk principe vooropgesteld. De 17 SDG'S betreffen diverse maatschappelijke thema's en bestrijken verschillende beleidsdomeinen. Onder meer wordt gesteld de armoede overal te beëindigen, een goede gezondheid en welzijn te verzekeren, gendergelijkheid te bereiken, de toegang tot betaalbare en betrouwbare, duurzame energie te verzekeren, de ongelijkheid in en tussen landen terug te dringen,..... Om de doelstellingen te vertalen naar eigen doelstellingen en deze te implementeren in het beleid wordt een Vlaams doelstellingenkader vooropgesteld. Dit doelstellingenkader spoort samen met de Visie 2050 (die eveneens steunt op duurzaamheid als cruciale pijler). Met de Visie 2050 is het eerste onderdeel van de SDG-implementatie-agenda gerealiseerd, met name het ontwikkelen van een duidelijke langetermijnvisie afgestemd op de SDG's. Met Vizioer 2030 wordt het tweede luik van de SDG-agenda uitgewerkt en wordt voor Vlaanderen een overeenstemmend doelstellingenkader 2030 uitgewerkt.

3 BESPREKING

3.1 ALGEMEEN

De Raad onderschrijft de inspanningen van het beleid om te streven naar een duurzame ontwikkeling en een duurzame samenleving. Visie 2050 zet hierbij de bakens uit en beoogt een langetermijntraject op te zetten: er wordt een open, sociaal, veerkrachtig en internationaal Vlaanderen vooropgesteld dat welvaart en welzijn creëert op een slimme, innovatieve en duurzame manier en waarbij iedereen meetelt.

In het advies¹ over de Visie 2050 heeft de Raad aangestipt dat het tijdstraject tot 2050 ruim is (met een in de tijd toenemende graad van onzekerheid wat ontwikkelingen en technologie betreft). Een dergelijke tijdsprong kan worden overbrugd onder meer door het hanteren van tussenstappen en het opmaken van tussendoelen. Met het vooropgestelde 2030-doelstellingenkader kan dit worden bewerkstelligd. De Raad stelt vast dat getracht wordt het doelstellingenkader af te stemmen en in te schuiven in de dimensies van de Visie 2050, met name de inclusieve samenleving, een nieuwe economie, binnen de ecologische grenzen en vanuit een open en wendbare overheid. De Raad kan het nastreven van consistentie bijtreden: er wordt geopteerd voor een afgestemd geheel met omgezette SDG's die maximaal ingebed worden in de langetermijnvisie die de Vlaamse overheid zich als doel heeft gesteld.

In het kader van de Visie 2050 worden evenwel transitieprioriteiten vooropgesteld, waaronder Slim Wonen en Leven dat via projecten concrete vorm dient te krijgen. Het is de Raad niet duidelijk hoe de transitieprioriteiten, die de transitie kunnen versnellen, zich verhouden tot dit doelstellingenkader. Dienen deze transitieprioriteiten de omgezette SDG's in het Vlaams 2030-doelstellingenkader te ondersteunen of staan ze hier los van? De Raad vraagt hieromtrent verduidelijking.

3.2 LANGETERMIJNBELEIDSPLANNEN

De 2030-ADO laat toe met de SDG's aan de slag te gaan en om eigen accenten te leggen. Bijgevolg kunnen doelstellingen worden geformuleerd op maat van het land of de regio. De Raad meent dat het noodzakelijk is een passende vertaling van de universeel geformuleerde SDG's op maat te kunnen bewerkstelligen. Verder is ook de wijze waarop de vooropgestelde doelen worden ingepast in de planningsprocessen een zaak van het betrokken land of de betrokken regio.

De Raad stelt vast dat het vooropgestelde doelstellingenkader niet volledig is. Er wordt in de nota aangehaald dat Vizier 2030 moet worden vervolledigd met doelstellingen uit de sectorale langetermijnbeleidsplannen,

---

¹ Advies over de Visie 2050, advies 2015/13 van 19 november 2015.

onder meer het BRV, het mobiliteitsplan, het woonbeleidsplan edm. In dit verband wenst de Raad op te merken dat de doelstellingen van het uiteindelijke Vlaamse 2030-doelstellingenkader over diverse planningsinstrumenten zullen worden verspreid, maar ook de verantwoordelijkheid hiervoor, wat mogelijk de coördinatie en algemene opvolging niet ten goede zal komen. Bovendien wordt gewezen op het risico dat niet alle sectorale beleidsplannen effectief goedgekeurd zullen worden. In voorkomend geval resulteert dit in een 2030-doelstellingenkader dat onvolledig blijft. De Raad vraagt te overwegen of een aantal cruciale sectorale doelstellingen opgenomen kunnen worden in Vizier 2030 en evenzeer de verantwoordelijkheid over de implementatie en coördinatie aan te geven.

3.3 WONEN

Hoewel het doelstellingenkader nog verder wordt aangevuld, wordt vastgesteld dat slechts één doelstelling uit het beleidsveld wonen is opgenomen: tegen 2030 zal 80% van het woonpatrimonium voldoen aan de minimale veiligheids-, gezondheids- en woonkwaliteitsnormen. In eerdere adviezen heeft de Raad gepleit voor een stimulerend beleid dat zowel de energiezuinigheid als de woonkwaliteit verbetert. De Raad ondersteunt deze doelstelling maar meent dat deze kan worden verfijnd naar de deelmarkten van de woonmarkt (mede door de onderlinge verschillen tussen de private huurmarkt en de eigendomsmarkt) en een differentiatie naar aard van de gebreken kan worden overwogen (bv. veiligheids- en gezondheidsrisico's versus comfortelementen). Anderzijds wenst de Raad erop te wijzen dat de minimale veiligheids-, gezondheids- en woonkwaliteitsnormen reeds meer dan 20 jaar als decretale verplichting verankerd zijn. Vanuit dit oogpunt is elke tolerantie ten aanzien van deze decretale verplichting op zich tegenstrijdig.

Daarnaast wenst de Raad een eerder aangehaalde bezorgdheid te herhalen²: een inclusieve samenleving zal op vlak van wonen heel wat inspanningen vereisen om het recht op wonen te kunnen realiseren, in het bijzonder voor kwetsbare huishoudens. Mede daarom moeten eveneens doelstellingen inzake toegankelijkheid, betaalbaarheid en woonzekerheid worden opgenomen. De Raad dringt erop aan dat dergelijke doelstellingen zullen worden toegevoegd aan het 2030-doelstellingenkader, al dan niet via het sectorale woonbeleidsplan. Met het oog op een inclusieve samenleving vormt behoorlijk wonen een cruciale voorwaarde, waarbij de overheid voor welbepaalde doelgroepen blijvend moet tussenkomen om dit grondwettelijk recht te helpen verwezenlijken³.

3.4 IMPACT

In Vizier 2030 worden doelstellingen vooropgesteld met een interne reikwijdte waarop Vlaanderen een impact kan hebben. Hoewel deze keuze de kans op slagen doet toenemen, hebben een aantal SDG's eveneens een

² Zie ook advies over de Visie 2050, advies 2015/13 van 19 november 2015.

³ Zie ook advies over de Wooncrisis in de onderste lagen van de Private Huurmarkt, advies 2017/06 van 27 april 2017.

supranationale dimensie (cf. klimaat, ongelijkheid, wereldwijd partnerschap edm). Het is de Raad niet duidelijk in welke mate deze dimensie nog kan worden ingevuld en/of de vooropgestelde keuze voor interne impact niet belemmerend zal werken.

Verder merkt de Raad op dat impact en slaagkans mede bepaald zullen worden door de keuze om geen implementatiemiddelen te voorzien (cf. nota Vizier 2030). In dit licht wenst de Raad duidelijkheid omtrent de gevolgen van de (latere mogelijke) opname van een aantal sectorale doelstellingen. Het feit dat geen implementatiemiddelen in het 2030-doelstellingskader worden voorzien, mag de implementatie van deze bijkomende doelstellingen niet in de weg staan. De Raad meent overigens dat de vooropgestelde langetermijnvisie 2050 noodzakelijkerwijs financiële omkadering vergt, alleen al om de inclusieve samenleving te bevorderen. Bijgevolg is het volgens de Raad evident dat eveneens het hieraan verbonden 2030-doelstellingskader financieel moet worden ondersteund.

3.5 MONITORING

De Raad acht de opvolging van de realisatie van de doelstellingen van groot belang. Het is de Raad evenwel niet zeker of de algemene indicatorenset Eurostat (of andere) bruikbaar kan zijn wanneer de doelstellingen op maat van de regio's of landen worden uitgewerkt, en deze dus onderling (sterk) zullen verschillen. Hoger werd gewezen op de sectorale doelstellingen die nog kunnen worden toegevoegd, wat mogelijk een eigen opvolging en indicatorenset kan vereisen. In het recent goedgekeurde woonbeleidsplan wordt een indicatorenrapport bijgevoegd. Voor de SDG's met raakpunten aan het beleidsveld wonen kan dit indicatorenrapport richtinggevend zijn.

